

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoCsp/6/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6622204147
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6622204147.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu ako členov senátu, v spore žalobkyne A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, XXX XX D., zast. JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom so sídlom J. Kráľa 5/A, 984 01 Lučenec, proti žalovanému Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, zast. Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Námestie svätého Egídia 40/93, 058 01 Poprad, IČO: 44 250 029, v konaní o priznanie finančného zadosťučinenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 16Csp/115/2022-153 zo dňa 08. februára 2023 v spojení s dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 16Csp/115/2022-256 zo dňa 04. decembra 2023, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v I. výroku **m e n í** tak, že žalovaný je **p o v i n n ý** zaplatiť žalobkyni sumu 1 443,23 Eur v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku av prevyšujúcej časti žalobu žalobkyne **z a m i e t a**.

II. Žalovaný je **p o v i n n ý** nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 3 504,98 Eur v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (I. výrok) a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu o výške trov konania (II. výrok). Dopĺňacím rozsudkom po vrátení veci odvolacím súdom, nakoľko súd prvej inštancie nerozhodol o celom uplatnenom nároku žalobkyne, súd prvej inštancie v prevyšujúcej časti žalobu o zaplatenie sumy 523,02 Eur zamietol (III. výrok).

1.1 Z obsahu spisu a odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 28.10.2022 domáhala voči žalovanému zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 4 028,- Eur, čo odôvodňovala skutočnosťou, že ako spotrebiteľka úspešne uplatnila na súde (konanie na Okresnom súde Lučenec sp. zn. 8Csp/83/2020 v spojení s konaním na Krajskom súde v Banskej Bystrici sp. zn. 14CoCsp/9/2022) viacnásobné porušenie práva, keď žalovaný prijal od žalobkyne plnenie, na ktoré mu nevznikol nárok, vzhľadom na čo má žalobkyňa podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 250/2007 Z.z.“) nárok na primerané finančné zadosťučinenie od žalovaného.

1.2 Súd prvej inštancie mal na základe nesporných skutkových tvrdení strán sporu za to, že dňa 07.08.2014 uzatvorila žalobkyňa s predávajúcim A. A. A. A. kúpnu zmluvu na kúpu osobného motorového vozidla E. E. F. za kúpnu cenu 8 247,- Eur s tým, že časť kúpnej ceny v sume 2 474,10 Eur bola predávajúcemu uhradená pri podpise kúpnej zmluvy a doplatok v sume 5 772,90 Eur bol uhradený

prostredníctvom úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX (ďalej aj „zmluva o úvere“) uzatvorenej so spoločnosťou E. B. G. A. ako právnym predchodcom žalovaného. Krajský súd v Banskej Bystrici právoplatným rozsudkom sp. zn. 14CoCsp/9/2022 zo dňa 21.06.2022 potvrdil rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 8Csp/83/2020 zo dňa 15.11.2021, ktorým súd zaviazal žalovaného vydať žalobkyni titulom bezdôvodného obohatenia sumu 5 370,69 Eur s príslušenstvom, a ktorý nárok bol v čase začatia tohto sporu uspokojený.

1.3 Súd prvej inštancie poukázal na to, že základ nároku žalobkyne bol daný úspechom v spore vedenom pod sp. zn. 8Csp/83/2020, čím boli splnené zákonom požadované podmienky podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. na priznanie primeraného finančného zadostučinenia. Následne sa preto súd prvej inštancie zaoberal posúdením výšky nároku žalobkyne a to s poukazom na sankčnú a satisfakčnú funkciu primeraného zadostučinenia. Súd prvej inštancie skonštatoval, že hoci žalovaný zo zmluvy o úvere nezískal zisk v podobe úrokov a poplatkov, na ktorý by mal za riadneho plnenia svojich povinností nárok, uvedené z pohľadu splnenia sankčnej povahy primeraného finančného zadostučinenia nepostačuje a nespĺňa prevenčný (výchovný) charakter voči žalovanému, aby ho to v budúcnosti odradilo od protiprávneho konania pri uzatváraní zmlúv so spotrebiteľmi. Súd prvej inštancie poukázal na to, že výška sankcie sa má odvíjať od závažnosti porušenia povinností žalovaného voči žalobkyni, ktorú považoval za závažnú, keď v zmluve o úvere právny predchodca žalovaného určil jednostranne výšku úveru sumou 6 643,90 Eur, v ktorej doplnil predmet financovania, ktorý žalobkyňa nežiadala, ani si ho neobjednala. Súd prvej inštancie vychádzal aj z toho, že zmluvu o úvere podpisoval právny predchodca žalovaného v zastúpení predávajúcim a žalovaný je zodpovedný za osoby, ktoré v jeho mene ako finančný agent uzatvárajú zmluvy o úvere a nesie riziko spojené s tým, koho splnomocní na uzatváranie úverov. Rovnako mal žalovaný o spôsobe zahrnutia skrytých poplatkov do zmluvy o úvere vedomosť, keď ako vyplynulo z výpovede bývalého manažéra predávajúceho, takýto postup bol pri príprave zmlúv bežnou obchodnou praktikou. Súd prvej inštancie poukázal aj na to, že rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžo/61/2014 bola žalovanému zamietnutá správna žaloba o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu, ktorým mu bola uložená pokuta 30 000,- Eur v rokoch 2012, resp. 2013 za používanie uvedenej nekalej obchodnej praktiky. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti stanovil súd prvej inštancie sankčnú hodnotu primeraného finančného zadostučinenia ako 25 % z hodnoty úveru (5 772,90 Eur), nakoľko v súvislosti so zmluvou o úvere došlo k porušeniu povinností žalovaným, t.j. na sumu 1 443,23 Eur. Ďalej súd prvej inštancie poukázal na to, že satisfakčná funkcia primeraného zadostučinenia musí vo všeobecnosti zohľadňovať odškodnenie spotrebiteľa za to, že v danej veci plnil z vlastných prostriedkov niečo čo plniť nemal a zohľadniť aj to, že vstúpil do sporu so silnejším subjektom, ktorý mu bezdôvodné obohatenie dobrovoľne nevydal. Podľa súdu prvej inštancie by mala mať výška satisfakcie základ v hospodárskej kauze, pre ktorú spotrebiteľka vstúpila do zmluvného vzťahu so žalovaným, t.j. zabezpečenie kúpy motorového vozidla. Súd prvej inštancie preto určil satisfakciu pre žalobkyňu ako 25 % z kúpnej ceny motorového vozidla (8 247,- Eur), t.j. na sumu 2 061,75 Eur. Súd prvej inštancie tak priznal žalobkyni primerané finančné zadostučinenie pozostávajúce zo sankcie a satisfakcie vo výške 3 504,98 Eur a zároveň vyslovil, že osobitným výrokom nerozhodol o tom, že vo zvyšku žalobu zamietá, nakoľko ide o rozhodnutie o základe nároku a výška nároku podlieha úvahe súdu.

1.4 O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C.s.p.“) v spojení s § 262 ods. 2 C.s.p. tak, že žalobkyni, ktorá bola v spore úspešná v celom rozsahu, priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Proti I. a II. výroku rozsudku súdu prvej inštancie podal včas odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ C.s.p., t.j. z dôvodov, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.1 Žalovaný považoval priznanú výšku primeraného finančného zadostučinenia za neprimeranú a namietal aj to, že súd prvej inštancie nezdôvodnil svoju úvahu, ktorou dospel k výške priznaného finančného zadostučinenia v rozsahu 25 % z výšky úveru a 25 % z hodnoty kúpnej ceny motorového vozidla. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že čím drahšie vozidlo si spotrebiteľ kúpi, tým vyššie finančné zadostučinenie by sa mu malo priznať, čo nedáva žiadny zmysel a je nespravodlivé aj voči ostatným spotrebiteľom. Žalovaný ďalej poukázal na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 988/12 zaoberajúci sa funkciou civilného sporového konania, v ktorom sa má ochrana poskytovať primeraným spôsobom a s poukazom, na ktoré podľa žalovaného poskytol súd prvej inštancie priznaným finančným zadostučinením žalobkyni ľahký a ničím neodôvodnený zisk na úkor

žalovaného. Účelom civilného sporového konania nie je vychovávať sporové strany k tomu, aby dodržiavali právo, ale jeho účelom je rozhodovať individuálne spory medzi žalobcom a žalovaným. K porušeniu spotrebiteľského práva malo dôjsť podľa žalovaného v minimálnej miere a kritériom je aj ujma, ktorá na strane spotrebiteľa vznikla, a ktorú žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala. Ďalej žalovaný poukazoval na to, že jedným z predpisov, ktoré upravujú finančné zadosťučinenie je aj zákon č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov, v zmysle ktorého ustanovenia § 12 ods. 2, ak by v roku 2014, kedy došlo k uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa stala nejaká osoba obeťou niektorého zo závažných trestných činov, mala by nárok na odškodnenie vo výške 3 520,- Eur. Priznanie sumy primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 3 504,98 Eur za minimálne porušenie spotrebiteľského práva pri kúpe osobného motorového vozidla, pri porovnaní súm odškodnenia, na ktoré by mala nárok obeť závažného trestného činu je absurdné a nespravodlivé, vzhľadom na čo je rozhodnutie súdu prvej inštancie nepresvedčivé a nesprávne.

2.2 S poukazom na uvedené žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie prípadne, aby vo veci sám rozhodol tak, že rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení.

3. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného zo dňa 05.04.2023 uviedla, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny, odôvodnený a majúci základ vo výsledkoch vykonaného dokazovania. Žalobkyňa v predmetnej veci preukázala všetky podmienky pre priznanie nároku na finančné zadosťučinenie. Na podporu svojej argumentácie dala do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019. Žalobkyňa poukázala na to, že žalovaný účelovo spochybňuje sankčnú funkciu finančného zadosťučinenia, no pritom skutočnosť, že sa žalobkyňa vôbec rozhodla brániť je ojedinelým prípadom. Podľa verejne dostupných údajov v roku 2021 bol celkový zisk žalovaného v sume 100 986 000,- Eur a teda požadovaná výška finančného zadosťučinenia nemôže žalovaného v jeho ekonomickej činnosti nijako ohroziť. Je všeobecne známou skutočnosťou, že obdobných spotrebiteľských úverov uzatvára žalovaný tisíce, zmluvy sú pripravené formulárove a obsahujú totožné, resp. obdobné zmluvné podmienky. Pokiaľ v predmetnej veci došlo k porušeniu spotrebiteľských predpisov žalovaným, potom logicky došlo k porušeniu povinnosti aj vo všetkých obdobných zmluvných vzťahoch žalovaného. Žalovanému sa oplatí riskovať súdny spor pokiaľ nebude povinný poškodeným spotrebiteľom vrátiť nič okrem bezdôvodného obohatenia a symbolického finančného zadosťučinenia. Žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a zaviazal žalovaného na náhradu trov odvolacieho konania. Zároveň vo vzťahu k trovám konania uviedla, že nárok žalobkyne je vo veci daný a otáznou je iba výška, ktorá spočíva na úvahe súdu, a preto má spotrebiteľ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Žalovaný v replike zo dňa 21.04.2023 poukázal na to, že účelom finančného zadosťučinenia je odčinenie útrap, ktoré spotrebiteľovi vznikli uplatňovaním nezákonných nárokov alebo vystavením ich bezprostrednej hrozbe, prípadne bezdôvodným sankcionovaním, znevýhodňovaním či diskriminovaním a nejde o paušalizovaný nárok na náhradu škody. Výška primeraného finančného zadosťučinenia sa nemôže v žiadnom prípade odvíjať od ekonomického postavenia dodávateľa. V prípade takéhoto postupu by spotrebiteľia, ktorí si uplatnia nárok u ekonomicky slabšieho subjektu, aj pri intenzívnejšom a závažnejšom zásahu mali nárok na priznanie nižšej sumy ako spotrebiteľia, ktorých práva boli porušené v minimálnej miere. Žalobkyňa si prispôsobuje výklad zákonného ustanovenia na ochranu spotrebiteľa, ktoré však jednoznačne nemalo slúžiť bezdôvodnému obohacovaniu sa spotrebiteľov a tým prispieť k zlepšeniu ich finančnej situácie. Jeho zmysel mal spočívať v poskytovaní satisfakcie v prípadoch, kedy došlo k závažnému porušeniu práv alebo povinností spotrebiteľov, čo sa však v danom prípade nestalo. Žalovaný je toho názoru, že pre žalobkyňu je dostatočnou satisfakciou to, že jej žalovaný vrátil sumu uhradenú nad rámec istiny. V tomto smere žalovaný poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8CoCsp/13/2021.

5. Žalobkyňa v duplike zo dňa 13.10.2021 uviedla, že ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má aj s poukazom na judikatúru Najvyššieho súdu SR plniť funkciu satisfakčnú a funkciu sankčnú. Bolo právoplatne judikované, že na strane žalovaného došlo k vážnemu porušeniu jeho zákonných povinností, pričom finančné zadosťučinenie je samostatným právnym nárokom odlišným od iných nárokov. Poukaz žalovaného na vydané bezdôvodné obohatenie v predchádzajúcom konaní je právne irelevantný. Za porušenie právnej povinnosti zodpovedá žalovaný a je na ňom, aby vyvodil adekvátne následky a zjednal nápravu. Pokiaľ však žalovaný nebude aj finančne motivovaný, nemožno od neho očakávať reálne kroky, ktoré by viedli k skutočnej náprave nezákonností v jeho podnikaní. Primerané

finančné zadosťučinenie má mať satisfakčný účinok pre spotrebiteľa a zároveň adekvátny východný a odstrašujúci účinok pre dodávateľa.

6. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 17.05.2023 uviedol, že ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. je potrebné vykladať reštriktívne. Je potrebné vziať do úvahy všetky okolnosti konkrétneho prípadu, pričom je potrebné prihliadať na to v akej miere a či vôbec došlo k porušeniu práv konkrétneho spotrebiteľa a či nie je možné nápravu porušeného práva dosiahnuť iným spôsobom, resp. či k takej náprave už nedošlo napríklad priznaním nároku na bezdôvodné obohatenie. Žalovaný vrátil žalobkyni finančné prostriedky poskytnuté nad rámec istiny úveru, čím došlo k dovŕšeniu nápravy jeho porušeného práva. Už toto konanie má dostatočne sankčný charakter v zmysle individuálnej generálnej prevencie. Žalobkyňa navyše ničím neosvedčila dôvodnosť uplatnenej výšky finančného zadosťučinenia. Ďalej žalovaný zopakoval svoju argumentáciu z predchádzajúcich podaní a poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29Odo/652/2001 a sp. zn. 30Cdo/1747/2014, v zmysle ktorých by mal predmetný inštitút kompenzovať vzniknutú nemateriálnu ujmu na strane spotrebiteľa, ktorú žalobkyňa nepreukázala.

7. Krajský súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalovaného podľa § 34 ods. 1 C.s.p. preskúmal vec v rozsahu odvolania podľa § 379 C.s.p. z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C.s.p. a mimo nich v rozsahu väd týkajúcich sa procesných podmienok v zmysle § 380 ods. 2 C.s.p., ktoré vady nezistil, bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p., a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 C.s.p. zmeniť, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

8. Odvolanie žalovaného považuje odvolací súd za čiastočne dôvodné. Odvolacia argumentácia žalovaného je založená na tvrdení, že súd prvej inštancie priznal žalobkyni neprimerané finančné zadosťučinenie, ktorého výška nie je ničím odôvodnená. Z obsahu spisu a odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie je zrejmé, že dňa 07.08.2014 bola medzi žalobkyňou ako dlžníčkou a právnym predchodcom žalovaného ako veriteľom uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 120145045, na základe ktorej právny predchodca žalovaného poskytol žalobkyni úver vo výške 6 643,90 Eur. Veriteľ bol zastúpený obchodnou spoločnosťou A. A. A. ako sprostredkovateľom a súčasne aj predávajúcim. Predmetný úver slúžil na financovanie časti kúpnej ceny motorového vozidla vo výške 5 772,90 Eur (ako Predmet financovania A), ktorá kúpna zmluva na predmetné motorové vozidlo bola uzatvorená medzi žalobkyňou ako kupujúcou a predávajúcim A. A. A., pričom celková cena vozidla bola v sume 8 247,- Eur. Časť kúpnej ceny 2 474,10 Eur bola uhradená žalobkyňou v hotovosti priamo predávajúcemu. V zmysle zmluvy o úvere mal poskytnutý úver slúžiť zároveň aj na úhradu Predmetu financovania B vo výške 871,- Eur (doplňkové služby). V konaní vedenom Okresným súdom Lučenec pod sp. zn. 8Csp/83/2020 bolo žalobkyni priznané bezdôvodné obohatenie vo výške 5 370,69 Eur s príslušenstvom, keďže súd prvej inštancie považoval poskytnutý úver podľa § 11 ods. 1 písm. b/ a d/ v spojení s § 9 ods. 2 písm. g/ zákona č. 129/2010 Z.z. (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) za bezúročný a bezpoplatkový. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v zmluve o úvere bol uvedený nesprávny údaj o celkovej výške istiny a od toho sa odvíjajúci nesprávny výpočet RPMN, nakoľko právny predchodca žalovaného navýšil sumu úveru o náklady za doplnkové služby (871,- Eur), ktoré si žalobkyňa nevyžiadala. Predmetné rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo potvrdené aj odvolacím súdom v konaní sp. zn. 14CoCsp/9/2022.

9. Odvolací súd sa plne zhoduje so záverom súdu prvej inštancie v tom, že je daný nárok (základ) pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyni od žalovaného. V zmysle § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z., spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Jediným predpokladom pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je, že spotrebiteľ úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia, alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015 zo dňa 14.09.2016). Uvedené ustanovenie žiadnu inú podmienku neustanovuje, pričom sa nevyžaduje ani len privedenie ujmy spotrebiteľovi. V predmetnom prípade boli splnené zákonné predpoklady pre priznanie

finančného zadosťučinenia, nakoľko žalobkyňa si úspešne uplatnila na súde prvej inštancie v konaní 8Csp/83/2020 porušenie svojho práva, resp. povinnosti žalovaného v zmysle osobitného právneho predpisu (zákona č. 129/2010 Z.z.).

10. K odvolacej argumentácii žalovaného, že sankcionovanie veriteľa za nesprávne poskytovanie finančných služieb je potrebné realizovať v správnom a nie v civilnom súdnom konaní, dáva odvolací súd do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019, v zmysle ktorého ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. plní jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú, nakoľko jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Zároveň ho možno chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je teda dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Vzhľadom na uvedené odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie pri posudzovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia správne vychádzal z jeho funkcie sankčnej (ako i satisfakčnej), ktorá slúži najmä k odradeniu dodávateľov od ďalšieho porušovania práv spotrebiteľov do budúcnosti a zároveň i k postihu dodávateľov za porušenie svojich povinností, resp. práv spotrebiteľov.

11. Čo sa týka samotného rozsahu (výšky) primeraného finančného zadosťučinenia, zákon neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť, a je preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu stanovil rozsah finančného zadosťučinenia (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/61/2019 zo dňa 27.10.2021). Výšku žiadaného finančného zadosťučinenia nemožno objektívne preukázať a je potrebné prihliadať na konkrétne okolnosti prípadu ako aj intenzitu porušenia práv spotrebiteľa, resp. povinností dodávateľa. Odvolaciemu súdu je zrejmá aj jeho vlastná rozhodovacia prax pri priznávaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia. V tomto smere dáva odvolací súd do pozornosti napríklad rozsudok sp. zn. 41CoCsp/15/2023, v ktorom odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a priznal spotrebiteľovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1 582,29 Eur; v konaní vedenom pod sp. zn. 17Co/150/2018 odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bolo spotrebiteľovi priznané primerané finančné zadosťučinenie vo výške 300,- Eur; v konaní vedenom pod sp. zn. 17CoCsp/30/2021 odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a spotrebiteľovi priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1 824,84 Eur; rozsudkom sp. zn. 43CoCsp/24/2021 odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým tento priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500,- Eur; rozsudkom sp. zn. 14CoCsp/8/2020 odvolací súd potvrdil súdom prvej inštancie priznané finančné zadosťučinenie v sume 300,- Eur; v konaní pod sp. zn. 12CoCsp/51/2020 bolo priznané finančné zadosťučinenie v sume 500,- Eur; v konaní pod sp. zn. 13CoCsp/52/2020 bolo spotrebiteľovi priznané primerané finančné zadosťučinenie vo výške 200,- Eur; v konaní sp. zn. 16Co/188/2019 bolo priznaných 500,- Eur a pod. Z uvedeného síce možno pozorovať rozdielnosť v rozhodovaní pri priznávaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia, toto je však odôvodnené skutočnosťou, že pre priznanie sumy primeraného finančného zadosťučinenia žiaden univerzálny výpočet neexistuje, a k takémuto ani dospieť nemožno, keď každý prípad je individuálny, založený na osobitných skutkových okolnostiach. Predmetný záver zastáva aj Najvyšší súd SR, ktorý sa v uznesení sp. zn. 7Cdo/91/2022 zo dňa 31.10.2023 vyjadril, že: „pri posúdení a hodnotení východísk pre určenie primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. (ktorých výpočet nie je právnou normou určený) musia sudy postupovať vždy diferencovane v každom konkrétnom prípade a preto nemôžu vychádzať z nejakého univerzálneho zovšeobecnenia, či v určitých striktných hraniciach.“ Záverom preto odvolací súd konštatuje, že čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia, táto závisí výlučne od vlastnej úvahy súdu, ktorý pri rozhodovaní zohľadňuje všetky relevantné skutočnosti konkrétneho prípadu.

11.1 Odvolací súd sa nestotožňuje s odvolaciu námietkou žalovaného, že k porušeniu spotrebiteľského práva malo dôjsť v minimálnej miere. Súdom prvej inštancie pri zohľadnení všetkých okolností prípadu došiel k záveru, že miera porušenia povinností zo strany žalovaného je závažná. Za smerodajné pre záver v tomto smere považoval súd prvej inštancie viaceré okolnosti vyplývajúce z konania vedeného Okresným súdom Lučenec pod sp. zn. 8Csp/83/2020, keď právny predchodca žalovaného jednostranne určil výšku úveru tým, že do nej doplnil predmet financovania B o sumu 871,- Eur (doplňkové služby), ktorý si žalovaná nevyžiadala a tiež, že išlo o bežnú praktiku predávajúceho A. A. A. A., ktorý právneho predchodcu žalovaného zastupoval. Zároveň dal súd prvej inštancie do pozornosti, že právnenému

predchodcovi žalovaného bola uložená v rokoch 2012-2013 pokuta 30 000,- Eur za používanie uvedenej nekalej obchodnej praktiky (správna žaloba právneho predchodcu žalovaného bola Najvyšším súdom SR zamietnutá rozsudkom sp. zn. 6Sžo/61/2014 zo dňa 26.08.2015), ktorý sa z toho nepoučil a nekalú praktiku aplikoval aj pri uzatváraní zmluvy o úvere so žalobkyňou. Vzhľadom na uvedené je nutné aj zo strany odvolacieho súdu skonštatovať, že uvedeným spôsobom konania žalovaný (jeho právny predchodca) pri uzatváraní zmluvy o úvere závažným spôsobom porušil svoje povinnosti dodávateľa, resp. práva žalobkyne ako spotrebiteľky.

11.2 K odvolacej námietke žalovaného, že kritériom, ktoré sa má (okrem miery porušenia práva) pri primeranom finančnom zadosťučinení zohľadniť je aj ujma, ktorá na strane spotrebiteľ vznikla, pričom žalobkyňa túto nijakým spôsobom nepreukázala, odvolací súd zdôrazňuje, že existencia (či preukázanie) prípadnej ujmy nie je relevantná ani len pre samotný vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie, keďže preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019).

11.3 Pokiaľ ide o súdom prvej inštancie priznanú výšku primeraného finančného zadosťučinenia, v tomto smere sa odvolací súd stotožňuje s odvolacou námietkou žalovaného, že finančné zadosťučinenie priznané vo výške 3 504,98 Eur nemožno považovať za primerané. Hoci pre určenie výšky finančného zadosťučinenia zákon neustanovuje žiaden vzorec a táto závisí výlučne od úvahy súdu, tento však musí zohľadniť kritérium primeranosti. Odvolací súd pri vyhodnocovaní primeranej výšky finančného zadosťučinenia vychádzajúc z rovnakých skutkových okolností prípadu, na základe ktorých je nutné dospieť k závažnej miere porušenia povinností žalovaného a zohľadňujúc satisfakčnú a sankčnú funkciu finančného zadosťučinenia (v súhrne nie oddelene) pokladá za primerané finančné zadosťučinenie s ohľadom na intenzitu zásahu do práva žalobkyne ako spotrebiteľky sumu 1 443,23 Eur predstavujúcu 25 % z výšky poskytnutého úveru. Odvolací súd pri určení výšky primeraného zadosťučinenia vychádzal z výšky úveru, pretože práve poskytnutým úverom došlo k zásahu do práv žalobkyne ako spotrebiteľky, keď pri uzatvorení zmluvy o úvere žalovaný nepostupoval s odbornou starostlivosťou a nedodrжал zákon, a žalobkyňa sa len vďaka ňou iniciovanému súdnemu konaniu (8Csp/83/2020) vyhla neprimeranému zásahu zo strany veriteľa, ktorý predstavovalo bezdôvodné obohatenie veriteľa tvorené úrokmi a poplatkami z poskytnutého úveru, na ktoré v dôsledku porušenia svojich povinností podľa zákona č. 129/2010 Z.z. žalovaný nemal nárok. Podľa názoru odvolacieho súdu nebolo dôvodné posudzovať izolovane sankčnú aj satisfakčnú funkciu primeraného finančného zadosťučinenia a najmä možno prisvedčiť argumentácii, že nie je opodstatnené odvíjať výšku finančného zadosťučinenia od kúpnej ceny motorového vozidla, časť ktorej žalobkyňa predmetným úverom financovala, keď v danom prípade nemá kúpna cena motorového vozidla žiadny súvis so zásahom do práv spotrebiteľky. Uvedené finančné zadosťučinenie vo výške 1 443,23 Eur bude podľa názoru odvolacieho súdu pre spotrebiteľku dostatočnou satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku neodborného konania žalovaného znášať (plnenie niečoho z vlastných finančných prostriedkov, na čo nemal veriteľ nárok; stav právnej neistoty; nutnosť viesť súdne konanie) a zároveň pre veriteľa sankciou s dostatočne odradzujúcim účinkom do budúcnosti, aby sa vyhol predmetnému nezákonnému konaniu. Táto výška zároveň zodpovedá miere porušenia povinností žalovaného ako veriteľa voči žalobkyňi, resp. miere porušenia práv žalovanej ako spotrebiteľky, pričom sa nevymyká ani rozhodovacej praxi odvolacieho súdu v konaniach o predmetnom nároku.

11.4 Záverom odvolací súd udáva, že argumentácia žalovaného týkajúca sa porovnávania odškodnenia za spôsobenú nemajetkovú ujmu v zmysle zákona č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov a primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. nie je pre toto konanie relevantná, nakoľko ide o dva úplne odlišné nároky, ktoré stotožňovať nemožno. Zároveň predmetný zákon o obetiach trestných činov stanovuje presný výpočet výšky odškodnenia nemajetkovej ujmy, na rozdiel od zákona č. 250/2007 Z.z., kde je výška ponechaná na voľnej úvahe súdu a zahŕňa v sebe okrem satisfakcie spotrebiteľa aj sankciu veriteľa.

12. Odvolacia námietka žalovaného o nedostatočnom odôvodnení a nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktorá má zakladať odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p. nie je dôvodná. K otázke nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu a jej právnym dôsledkom prijalo občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu SR dňa 03.12.2015 stanovisko R 2/2016, podľa ktorého: „nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Z uvedeného stanoviska pre účely odvolacieho konania vyplýva záver, že len v mimoriadnych a ojedinelých prípadoch

môže nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladať vadu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p., a to napríklad vtedy, ak rozhodnutie neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, prípadne vtedy, ak odôvodnenie napadnutého rozhodnutia má také zásadné nedostatky, ktoré sa svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi následkami blížia k „justičnému omylu“ (porovnaj uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/123/2020 zo dňa 27. 10. 2021, 9Cdo/118/2020 zo dňa 29. 11. 2021, 7Cdo/138/2019 zo dňa 27. 01. 2021). Preskúmaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a odvolania žalovaného dospel odvolací súd k názoru, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia sú zrejmé skutkové a právne závery súdu prvej inštancie, z ktorých súd pri priznaní primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyni ako spotrebiteľke vychádzal. S poukazom na uvedené považuje odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie za dostatočne a zrozumiteľne odôvodnený, súladný s ustanovením § 220 ods. 2 C.s.p., a preto nie je možné konštatovať porušení práva žalovaného na spravodlivý proces.

13. Žalovaný podané odvolanie odôvodnil aj tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.). Odvolací súd po preskúmaní rozhodnutia súdu prvej inštancie a obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav správne, pričom jeho skutkové zistenia vyplývajú z vykonaných dôkazov (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p) a teda uvedený odvolací dôvod opodstatnený nebol. Dôvodne však bol uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p. (nesprávne právne posúdenie veci vo vzťahu k výške priznaného finančného zadosťučinenia), vzhľadom na čo odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 388 C.s.p. zmenil.

14. V súlade s § 396 ods. 2 C.s.p. (ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie) rozhodol odvolací súd o nároku na náhradu trov celého konania podľa pomeru úspechu strán v spore v zmysle § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 % a to v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania, ktoré vydá súdny úradník podľa § 262 ods. 2 C.s.p. Odvolací súd konštatuje, že Civilný sporový poriadok neobsahuje ustanovenie obdobné ustanoveniu § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorého aj keď mal účastník (strana) vo veci úspech len čiastočný, mohol mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu. Zásada úspechu vo veci v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. sa teda uplatňuje aj v konaniach, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešnú žalobkyňu, ak jej bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno totiž žalobkyňu ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti (pozri výklad k § 255, Števec, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: CH. Beck, 2016, str. 926). Žalobkyňu je nevyhnutné považovať za plne procesne úspešnú, ak mala plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto jej procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu (k uvedenému porovnaj nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 475/2018-31 zo dňa 04.02.2021, pozri aj nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 399/2019-37 zo dňa 15.04.2020). Odvolací súd poukazuje na to, že žalobkyňa bola nepochybne plne procesne úspešná čo do základu (samotné priznanie primeraného finančného zadosťučinenia), nakoľko v predmetnom prípade závisela výška priznaného finančného zadosťučinenia od úvahy súdu, ktorú žalobkyňa nemohla objektívne nijako predvídať. Zamietnutie žaloby žalobkyne v prevyšujúcej časti preto nie je možné považovať za prejav procesného úspechu žalovaného, ale iba za dôsledok úvahy súdu. Základ pre výpočet výšky trov konania bude tvoriť odvolacím súdom priznaná suma finančného zadosťučinenia.

15. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.); žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 C. s. p. a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).